Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Gospodarcza i Monetarna

2024/2053(INI)

17.03.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie sprawozdania rocznego z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2024
(2024/2053(INI))

Komisja Gospodarcza i Monetarna

Sprawozdawca: Francisco Assis

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 10

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 11

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie sprawozdania rocznego z działalności finansowej Europejskiego Banku Inwestycyjnego za rok 2024
(2024/2053(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 i 309 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Protokół (nr 5) w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),

– uwzględniając art. 41–43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

– uwzględniając sprawozdanie z działalności grupy EBI za 2024 r., opublikowane 30 stycznia 2025 r. i zatytułowane „Priorities for prosperity” [Priorytety na rzecz dobrobytu],

– uwzględniając sprawozdanie EBI dotyczące inwestycji za lata 2024–2025, opublikowane 5 marca 2025 r. i zatytułowane „Innovation, integration and simplification in Europe” [Innowacje, integracja i uproszczenie w Europie],

– uwzględniając „EIB Group 2024-2027 Strategic Roadmap” [Strategiczny plan działania grupy EBI na lata 2024–2027] z 21 czerwca 2024 r.,

– uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na lata 2024–2026 z 9 lutego 2024 r. oraz plan operacyjny grupy EBI na lata 2025–2027 z 30 stycznia 2025 r.,

– uwzględniając decyzję Rady (UE) 2025/504 z dnia 11 marca 2025 r. zmieniającą Protokół nr 5 w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego[1],

– uwzględniając pismo prezes EBI Nadii Calviño do przywódców UE z 4 marca 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z 9 września 2024 r. pt. „The future of European competitiveness” [Przyszłość europejskiej konkurencyjności],

– uwzględniając sprawozdanie Enrica Letty z 17 kwietnia 2024 r. zatytułowane „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek],

– uwzględniając sprawozdanie Christiana Noyera z 25 kwietnia 2024 r. zatytułowane „Developing European capital markets to finance the future” [Rozwój europejskich rynków kapitałowych w celu finansowania przyszłości],

– uwzględniając sprawozdanie Sauliego Niinistö z 30 października 2024 r. zatytułowane „Safer Together – Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and

[1] Dz.U. L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

Readiness” [Razem bezpieczniej – wzmocnienie gotowości cywilnej i wojskowej oraz przygotowania w Europie],

– uwzględniając podejście grupy EBI do kwestii spójności na lata 2021–2027 z 13 października 2021 r.,

– uwzględniając trzecie sprawozdanie roczne EBI z 15 lipca 2024 r.w sprawie działań grupy EBI w regionach objętych polityką spójności UE,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności[4],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1229 z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji[6],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy”, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009[7],

– uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2015/1017, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695 i (UE) 2021/1153 w odniesieniu do zwiększenia skuteczności gwarancji UE na mocy rozporządzenia (UE) 2021/523 oraz uproszczenia wymogów dotyczących sprawozdawczości (COM(2025)0084),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 stycznia 2025 r. pt. „ Kompas konkurencyjności dla UE” (COM(2025)0030),

[2] Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
[3] Dz.U. L 2024/795 z 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
[4] Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
[5] Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
[6] Dz.U. L 274 z 30.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
[7] Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 lutego 2025 r. pt. „Program prac Komisji na rok 2025” (COM(2025)0045),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 12 lutego 2025 r. pt. „Droga ku następnym wieloletnim ramom finansowym” (COM(2025)0046),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 lutego 2025 r. pt. „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji” (COM(2025)0085),

– uwzględniając „EIB Group 2023 Climate Bank Roadmap Progress Report” [sprawozdanie grupy EBI z postępu prac w 2023 r. w zakresie wdrażania planu działania banku klimatycznego], opublikowane 25 lipca 2024 r.,

– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych,

– uwzględniając komunikat prasowy EBI z 6 marca 2025 r. zatytułowany „European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing” [Komisja Europejska i grupa EBI kładą podwaliny pod nową ogólnoeuropejską platformę inwestycyjną na rzecz przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań],

– uwzględniając dokument „Main outcomes from EIB Group analysis and stakeholder consultation” [Główne wyniki analizy grupy EBI i konsultacji z zainteresowanymi stronami] przedstawione 18 lipca 2024 r. na seminarium EBI na temat mieszkalnictwa,

– uwzględniając komunikat Komisji z 26 lutego 2025 r. pt. „Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii: uwolnienie prawdziwej wartości naszej unii energetycznej w celu zapewnienia przystępnej cenowo, wydajnej i czystej energii dla wszystkich Europejczyków” (COM(2025)0079),

– uwzględniając plan działania grupy EBI dotyczący bezpieczeństwa i przemysłu obronnego przedstawiony 12 kwietnia 2024 r. na posiedzeniu Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych w Luksemburgu,

– uwzględniając zaktualizowany wykaz kwalifikowalności, działań wyłączonych i sektorów wyłączonych EBI z 14 lipca 2022 r.,

– uwzględniając oświadczenie prasowe przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen z 4 marca 2025 r. w sprawie pakietu dotyczącego obronności (planu ReArm Europe),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 1 grudnia 2021 r. pt. „Strategia Global Gateway” (JOIN(2021)0030),

– uwzględniając „EIB Global Impact report 2023/2024” [Raport EBI na temat globalnego oddziaływania w latach 2023–2024], opublikowany 13 czerwca 2024 r.,

– uwzględniając porozumienie trójstronne między Komisją, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, podpisane 11 listopada 2021 r.,

– uwzględniając procedury grupy EBI w ramach mechanizmu rozpatrywania skarg z 13 listopada 2018 r.,

– uwzględniając dokument EBI z 14 października 2024 r. zatytułowany „Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group” [Różnorodność, równość i włączenie w grupie EBI],

– uwzględniając badanie Biura Analiz Parlamentu Europejskiego pt. „ Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (2022-2032)” [Zwiększanie europejskiej wartości dodanej w epoce globalnych wyzwań – mapowanie kosztu braku działań na poziomie europejskim (2022–2032)], opublikowane w lutym 2023 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Budżetową,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0000/2025),

A. mając na uwadze, że bilans grupy EBI wynosi blisko 600 mld EUR;

B. mając na uwadze, że zadaniem EBI, będącego w całości własnością państw członkowskich, jest przyczynianie się do realizacji celów UE;

C. mając na uwadze, że EBI twierdzi, iż jego łączne inwestycje osiągnęły rekordowy poziom 88,8 mld EUR w 2024 r., z czego 50,7 mld EUR dotyczyło klimatu i środowiska; mając na uwadze oczekiwania, według których łączne inwestycje EBI wzrosną do 95 mld EUR w 2025 r.;

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje strategiczne priorytety EBI na lata 2024–2027, które odzwierciedlają priorytety polityczne UE, w tym konkurencyjność, transformację ekologiczną i cyfrową, spójność regionalną, infrastrukturę społeczną, taką jak mieszkalnictwo, edukacja i zdrowie, a także bezpieczeństwo i obronność;

2. apeluje z całą mocą, by EBI odgrywał jeszcze większą rolę w likwidowaniu luki inwestycyjnej w Europie; wzywa Komisję i EBI do pełnego wykorzystania potencjału EBI; zachęca państwa członkowskie do udostępnienia wystarczających środków finansowych do realizacji tego celu; przypomina, że nowa Komisja postawiła sobie za cel być „Komisją inwestycyjną”;

3. podkreśla, że ratingowa „ocena AAA” dla EBI jest ważnym atutem; podkreśla, że taki rating wynika między innymi z faktu, że EBI reagował na cele polityki UE, w szczególności stając się „bankiem klimatycznym”[8][9];

4. podkreśla potrzebę uproszczenia, optymalizacji i konsolidacji obecnych i przyszłych procesów i mandatów EBI w celu zwiększenia synergii, skuteczności i wydajności;

[8] https://www.eib.org/en/investor-relations/index.
[9] https://www.eib.org/files/fi/external/2025-02-10_Ratings_EIB.pdf, s. 3.

Likwidowanie luki inwestycyjnej i wspieranie konkurencyjności

5. podkreśla ważną rolę grupy EBI jako ogólnoeuropejskiego organu inwestycyjnego w mobilizowaniu zarówno publicznego, jak i prywatnego finansowania priorytetów UE oraz wspieraniu państw członkowskich w finansowaniu niezbędnych i strategicznych inwestycji;

6. przypomina, że działania EBI są z natury ograniczone i mogą jedynie odgrywać rolę wspierającą w eliminowaniu dużej luki inwestycyjnej; przypomina, że bardziej zintegrowana unia gospodarcza i walutowa oraz wzmocniona struktura gospodarcza stanowiły wsparcie dla działań EBI; w związku z tym wzywa do szybkich i znaczących postępów w zakresie unii rynków kapitałowych oraz dokończenia budowy unii bankowej, a także do ustanowienia stałych instrumentów i narzędzi inwestycyjnych UE;

7. wzywa Komisję i grupę EBI do wzmożenia wysiłków na rzecz mobilizacji oszczędności na potrzeby inwestycji produkcyjnych, wspierania innowacji w całym cyklu życia przedsiębiorstw, w tym większej liczby przedsiębiorstw scale-up z kapitałem podwyższonego ryzyka i venture debt (długiem wysokiego ryzyka), a także do wzmocnienia wiodącej pozycji UE w zakresie obligacji ekologicznych i cyfrowych;

8. podkreśla, że instrumenty finansowe i gwarancje budżetowe zmniejszające ryzyko okazały się potężnymi narzędziami; jest zaniepokojony faktem, że zgodnie z oceną śródokresową Programu InvestEU, bez wsparcia budżetowego pule środków na wiele produktów finansowych mogą się wyczerpać do końca 2025 r.;

Promowanie transformacji cyfrowej

9. wzywa EBI do zwiększenia finansowania otwartej strategicznej autonomii UE w dziedzinie cyfrowej oraz do wspierania europejskiej infrastruktury cyfrowej, nowych i przełomowych technologii oraz badań naukowych;

10. popiera rozszerzenie przez EBI European Tech Champions Initiative (europejskiej inicjatywy na rzecz liderów technologii, ETCI) w celu przyciągnięcia kapitału prywatnego na potrzeby przekształcenia innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up w odnoszących sukcesy liderów globalnych;

Wzmocnienie roli EBI jako banku klimatycznego UE

11. z zadowoleniem przyjmuje rolę EBI jako banku klimatycznego i jego dostosowanie do unijnych ram zrównoważonego finansowania, w tym włączenie kryteriów systematyki; przypomina, że wszystkie przepływy finansowe EBI muszą być w pełni zgodne z celem UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., oraz z celami klimatycznymi na 2030 r.;

12. z zadowoleniem przyjmuje inwestycje EBI w dziedziny klimatu i środowiska, które w 2024 r. wyniosły łącznie 50,7 mld EUR, przekraczając cel polegający na przeznaczeniu co najmniej 50% całkowitego finansowania na działania w dziedzinie klimatu i zrównoważenie środowiskowe;

13. z zadowoleniem przyjmuje inwestycje EBI w energię ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczną oraz sieci energii elektrycznej i jej magazynowanie, w tym wsparcie dla REPowerEU;

14. podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji w przystosowanie się do zmiany klimatu i odporność na nią; zachęca do dalszych badań i rozwoju, w tym do innowacyjnych technologii, jako przygotowania na zmianę klimatu;

Sprostanie wyzwaniom związanym z infrastrukturą społeczną, polityką spójności i mieszkalnictwem

15. z zadowoleniem przyjmuje główne priorytety strategiczne EBI dotyczące wzmocnienia europejskiej infrastruktury społecznej i nowoczesnej polityki spójności na rzecz zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu w całej Europie;

16. wzywa EBI do zwiększenia inwestycji w kształcenie, szkolenie, podnoszenie i zmianę kwalifikacji oraz zdrowie, zgodnie z wnioskami ze sprawozdania Draghiego;

17. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie EBI do rozwiązania problemu podwójnej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku w sektorze mieszkaniowym, w tym niewystarczającej podaży godnych, bezpiecznych i energooszczędnych mieszkań, a także niedoskonałości rynku w likwidowaniu deficytu efektywności energetycznej;

18. z zadowoleniem przyjmuje „Action Plan for Affordable and Sustainable Housing” [plan działania EBI na rzecz przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań], z planowanymi inwestycjami w wysokości 10 mld EUR w ciągu najbliższych dwóch lat; zwraca uwagę na wyniki analizy i spotkania zainteresowanych stron przeprowadzonych przez grupę EBI, w których zwrócono uwagę na szacunkową roczną lukę inwestycyjną w wysokości 300–400 mld EUR potrzebną do budowy 1,5 mln nowych lokali mieszkalnych i renowacji 5 mln dodatkowych lokali rocznie;

Finansowanie pokoju, bezpieczeństwa i obrony

19. z zadowoleniem przyjmuje proaktywne podejście EBI w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; podkreśla, że inwestycje w tym sektorze podwoiły się w 2024 r. do wysokości 1 mld EUR, a plan EBI na 2025 r. zakłada ich ponowne podwojenie do rekordowych 2 mld EUR; podkreśla, że finansowanie na szczeblu europejskim, oparte na solidarności, ma zasadnicze znaczenie dla zaspokojenia znacznych potrzeb finansowych państw członkowskich;

20. z zadowoleniem przyjmuje plan EBI dotyczący przeglądu jego ram operacyjnych, ustanawiający specjalny przekrojowy cel polityki publicznej mający zwiększyć pokój i bezpieczeństwo w Europie, poparty ambitnym przydziałem środków finansowych i kapitału[10];

21. ostrzega, że wszelkie dostosowania kryteriów kwalifikowalności lub finansowania grupy EBI w celu dopasowania ich do nowych priorytetów muszą chronić sytuację

[10] Pismo prezes EBI Nadii Calviño do przywódców UE z 4 marca 2025 r.

finansową grupy i zapewniać skuteczne finansowanie innych strategicznych priorytetów UE;

EBI a sąsiedztwo i strategia Global Gateway

22. z zadowoleniem przyjmuje kluczowe wsparcie EBI dla Ukrainy w świetle pełnoskalowej i nielegalnej wojny napastniczej prowadzonej przez Rosję; wzywa do zwiększenia gwarancji budżetowych UE, aby umożliwić EBI dalsze prowadzenie i wzmacnianie funkcjonowania sektora publicznego i prywatnego na Ukrainie;

23. z zadowoleniem przyjmuje rolę EBI w strategii Global Gateway, co ma kluczowe znaczenie dla pozycji Europy na świecie oraz dla promowania wielostronnego systemu opartego na zasadach, zrównoważonego rozwoju, demokracji, praw człowieka i praworządności;

Zarządzanie: odpowiedzialność i przejrzystość

24. podkreśla, że rosnącej roli EBI powinna towarzyszyć większa demokratyczna odpowiedzialność i przejrzystość; ponownie apeluje o zawarcie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem a EBI;

25. z zadowoleniem przyjmuje ramy uznawania związków zawodowych w Europejskim Banku Inwestycyjnym z 2024 r.;

26. z zadowoleniem przyjmuje zasady EBI dotyczące różnorodności, równości i włączenia, w tym cel zakładający, że do końca 2026 r. kobiety będą zajmować co najmniej 40% stanowisk kierowniczych;

27. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

W sprawozdaniu z zadowoleniem przyjęto strategiczne priorytety EBI na lata 2024–2027, które są ściśle powiązane z kluczowymi celami politycznymi UE, co świadczy o gotowości banku do dostosowania się do zmieniających się strategii politycznych przy jednoczesnym utrzymaniu zaangażowania w realizację celów długoterminowych.

W kontekście wielu wyzwań wewnętrznych, potrzeby planowania przyszłych inwestycji oraz rosnących napięć geopolitycznych pojawia się silny apel o to, by EBI odgrywał większą rolę w zaspokajaniu potrzeb inwestycyjnych Europy i finansowaniu wspólnych priorytetów UE. Grupa EBI odgrywa kluczową rolę w mobilizowaniu prywatnych i publicznych inwestycji w całej Europie, a maksymalizacja potencjału banku, by uzyskać efekt mnożnikowy inwestycji, ma zasadnicze znaczenie. Bank działa jednak w ramach określonego mandatu i budżetu, może zatem odgrywać rolę wyłącznie wspierającą w eliminowaniu znacznej luki inwestycyjnej w Europie. Aby zmaksymalizować jego oddziaływanie, potrzebne jest szersze wsparcie strukturalne i finansowe poprzez bardziej zintegrowaną unię gospodarczą i walutową (UGW) oraz wzmocnioną strukturę gospodarczą. Ukończenie budowy unii rynków kapitałowych i unii bankowej, wraz z ustanowieniem stałych unijnych instrumentów i narzędzi inwestycyjnych, stworzyłoby solidniejsze ramy, zwiększając zdolność Europy do skutecznego i zrównoważonego uruchamiania inwestycji, oraz pomogłoby wypełnić lukę inwestycyjną w całej UE. Zarówno państwa członkowskie, jak i Komisja muszą dołożyć większych starań, aby osiągnąć ten cel.

Tegoroczne sprawozdanie roczne koncentruje się na następujących kluczowych tematach: likwidowanie luki inwestycyjnej i wspieranie konkurencyjności; wspieranie transformacji cyfrowej; wzmocnienie roli EBI jako banku klimatycznego UE; sprostanie wyzwaniom związanym z infrastrukturą społeczną, polityką spójności i mieszkalnictwem; finansowanie pokoju, bezpieczeństwa i obrony; oraz rola EBI w kontekście sąsiedztwa i strategii Global Gateway. Ponadto w sprawozdaniu zaprezentowano stanowisko w sprawie zarządzania EBI i ponowiono apel o zawarcie porozumienia międzyinstytucjonalnego między Parlamentem a EBI.

ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu Parlamentu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu projektu sprawozdania otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
European Commission
European Economic and Social Committee
European Investment Bank
The European Federation for Public, Cooperative and Social Housing (Housing Europe)

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawca oświadcza, że przedstawił tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym przedstawione są warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.